KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 8.12.2009
KOM(2009)668 v konečnom znení

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Litovskej republike povoľuje predĺžiť uplatňovanie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 193 smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

(Iba litovské znenie je autentické)

DÔVODOVÁ SPRÁVA

SÚVISLOSTI NÁVRHU

Dôvody a ciele návrhu

Podľa článku 395 smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[1] (ďalej len „smernica o DPH“) môže Rada jednomyseľne na návrh Komisie povoliť ktorémukoľvek členskému štátu, aby uplatňoval osobitné opatrenia odchyľujúce sa od ustanovení uvedenej smernice s cieľom zjednodušiť postup pri výbere daní, alebo zabrániť určitým druhom daňových únikov alebo vyhýbaniu sa daňovej povinnosti.

Listom, ktorý generálny sekretariát Komisie zaevidoval 9. septembra 2009, Litovská republika (ďalej len „Litva“) požiadala o povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH. O žiadosti predloženej Litvou Komisia v súlade s článkom 395 ods. 2 smernice o DPH informovala ostatné členské štáty listom z 27. októbra 2009. Listom z 29. októbra 2009 Komisia oznámila Litve, že má k dispozícii všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

Všeobecný kontext

Litovská vláda by chcela predĺžiť súčasné uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti, pokiaľ ide o dodávky dreva, ako aj dodávky tovarov a poskytovanie služieb zdaniteľnými osobami, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom.

Pokiaľ ide o dodávky dreva, Litva čelila tomu, že mnohí obchodníci si neplnili svoje daňové povinnosti. Podniky pôsobiace v tomto odvetví sú bežne malopredajcovia a sprostredkovatelia, ktorí často zaniknú bez toho, aby odviedli daňovým úradom daň, ktorú vyfakturovali za svoje dodávky, pričom svojim zákazníkom zanechajú platnú faktúru, ktorá ich oprávňuje na odpočet DPH.

Zdaniteľné osoby, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom, často nie sú schopné alebo nechcú zaplatiť daňovému úradu DPH, ktorá im bola uhradená zákazníkmi. Avšak nákupca, pokiaľ ide o obchodníka plniaceho si svoje povinnosti, si stále môže odpočítať DPH, ktorá mu bola vyfakturovaná.

Na základe mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti sa povinnosť zaplatiť DPH v prípade domácich transakcií prenáša na zákazníka. Ide o odchýlku od všeobecného pravidla ustanoveného v článku 193 smernice o DPH, podľa ktorého povinnosť zaplatiť DPH vzniká obyčajne zdaniteľným osobám, ktoré dodávajú tovar alebo

[1] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

poskytujú služby.

Toto odchyľujúce sa opatrenie (ktoré sa odchyľuje od šiestej smernice[2], ktorá bola platná v tom čase a ktorá bola bez významných zmien obsahu nahradená smernicou o DPH) bolo pôvodne udelené na základe rozhodnutia Rady 2006/388/ES z 15. mája 2006[3].

Toto odchyľujúce sa opatrenie sa pôvodne uplatňovalo aj na určité dodávky odpadu a určité poskytovanie stavebných prác. V zmysle článku 3 uvedeného rozhodnutia povolenie stráca účinnosť dňom nadobudnutia účinnosti smernice (ak tento deň nastane skôr ako 31. decembra 2009), ktorou sa racionalizujú odchýlky udelené podľa článku 27 šiestej smernice (v súčasnosti článok 395 smernice o DPH) a ktorou sa ustanovuje osobitný systém uplatňovania DPH pre tieto odvetvia. K naplneniu tejto skutočnosti došlo prijatím tvz. racionalizačnej smernice[4], ktorá nahradila uvedené rozhodnutie ako právny základ pre uplatňovanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v uvedených dvoch odvetviach, takže tieto dve odvetvia už nie sú predmetom žiadosti o predĺženie a nie sú ani predmetom tohto rozhodnutia.

Komisia sa domnieva, že skutočnosti, na ktorých sa pôvodná odchýlka zakladala, naďalej trvajú a že predchádzajúca odchýlka umožnila Litve znížiť riziko daňového úniku a zjednodušiť postup pri výbere daní na trhu s drevom, ako aj v súvislosti s určitými dodávkami tovarov a poskytovaním služieb zdaniteľnými osobami, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom. Odchýlka by sa preto mala povoliť na ďalšie obmedzené obdobie.

Existujúce ustanovenia v oblasti návrhu

Podobné odchýlky v súvislosti s článkom 193 smernice o DPH boli udelené iným členským štátom.

Súlad s ostatnými politikami a cieľmi Únie

Neuplatňuje sa.

KONZULTÁCIE SO ZAINTERESOVANÝMI STRANAMI A POSÚDENIE VPLYVU

Konzultácie so zainteresovanými stranami

Neuplatňuje sa.

Získavanie a využívanie expertízy

---

[2] Smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia (Ú. v. ES L 145, 13.6.1977).

[3] Ú. v. EÚ L 150, 3.6.2006, s. 13.

[4] Smernica Rady 2006/69/ES z 24. júla 2006, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 77/388/EHS, pokiaľ ide o určité opatrenia na zjednodušenie postupu pri účtovaní dane z pridanej hodnoty a na pomoc v boji proti daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa dani, a ktorou sa zrušujú určité rozhodnutia udeľujúce výnimky (Ú. v. EÚ L 221, 12.8.2006, p. 9).

Externá expertíza nebola potrebná**.**

Posúdenie vplyvu

Návrh rozhodnutia je zameraný na zjednodušenie postupu pri výbere daní a na boj proti možným daňovým únikom alebo vyhýbaniu sa daňovej povinnosti, a má preto potenciálny pozitívny hospodársky vplyv.

Vzhľadom na malý rozsah pôsobnosti odchýlky bude jej vplyv v každom prípade obmedzený.

PRÁVNE PRVKY NÁVRHU

Zhrnutie navrhovaného opatrenia

Udelenie povolenia pre Litvu, aby mohla naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od článku 193 smernice o DPH, pokiaľ ide o využívanie mechanizmu prenesenia daňovej povinnosti v prípade dodávok dreva a v prípade dodávok tovaru a poskytovania služieb podnikmi, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom.

Právny základ

Článok 395 smernice o DPH.

Zásada subsidiarity

V súlade s článkom 395 smernice o DPH musí členský štát, ktorý chce zaviesť opatrenia odchyľujúce sa od uvedenej smernice, získať povolenie od Rady, ktoré bude udelené v podobe rozhodnutia Rady. Návrh je preto v súlade so zásadou subsidiarity.

Zásada proporcionality

Návrh je v súlade so zásadou proporcionality z tohto(týchto) dôvodu(-ov).

Toto rozhodnutie sa týka povolenia udeleného členskému štátu na jeho vlastnú žiadosť a neukladá sa ním žiadna povinnosť.

Vzhľadom na obmedzený rozsah pôsobnosti odchýlky je osobitné opatrenie úmerné sledovanému cieľu.

Výber nástrojov

Podľa článku 395 smernice o DPH je odchýlka od spoločných pravidiel o DPH možná iba na základe povolenia Rady konajúcej jednomyseľne na návrh Komisie. Okrem toho je rozhodnutie Rady najvhodnejším nástrojom, pretože môže byť určené jednotlivým členským štátom.

VPLYV NA ROZPOČET

Návrh nemá žiadny vplyv na rozpočet Spoločenstva.

DODATOČNÉ INFORMÁCIE

Doložka o preskúmaní/revízii/ukončení platnosti

Návrh obsahuje doložku o ukončení platnosti.

Návrh

ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa Litovskej republike povoľuje predĺžiť uplatňovanie opatrenia odchyľujúceho sa od článku 193 smernice Rady 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty

(Iba litovské znenie je autentické)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o Európskej únii a Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva,

so zreteľom na smernicu Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty[5], a najmä na jej článok 395 ods. 1,

so zreteľom na návrh Komisie,

keďže:

(1) Listom, ktorý generálny sekretariát Komisie zaevidoval 9. septembra 2009, požiadala Litva o povolenie naďalej uplatňovať opatrenie odchyľujúce sa od ustanovení smernice 2006/112/ES, ktoré sa vzťahuje na osoby povinné zaplatiť daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“) daňovým úradom.

(2) V súlade s článkom 395 ods. 2 smernice 2006/112/ES Komisia listom z 27. októbra 2009 informovala ostatné členské štáty o žiadosti predloženej Litvou. Listom z 29. októbra 2009 Komisia oznámila Litve, že má k dispozícii všetky informácie, ktoré považuje za potrebné na posúdenie žiadosti.

(3) Účelom opatrenia je zabezpečiť, aby povinnosť zaplatiť DPH v prípade tovarov a služieb poskytnutých zdaniteľnými osobami, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom, ako aj v prípade transakcií s drevom niesli aj naďalej koneční príjemcovia.

(4) Zdaniteľné osoby, ktoré sú v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom, často nie sú schopné vzhľadom na svoje finančné problémy zaplatiť daňovým úradom DPH, ktorú vyfakturovali za svoje dodávky tovarov alebo za poskytnuté služby. Konečný príjemca, pokiaľ ide o zdaniteľnú osobu s nárokom na odpočet DPH, si však môže odpočítať DPH aj napriek tomu, že ju dodávateľ tovaru alebo poskytovateľ služby nezaplatil daňovým úradom.

(5) Litva čelila istým problémom na trhu s drevom vzhľadom na povahu tohto trhu a podnikov pôsobiacich na tomto trhu, keďže ide prevažne o malé podniky, ktoré často

[5] Ú. v. EÚ L 347, 11.12.2006, s. 1.

vystupujú ako ďalší predajcovia a sprostredkovatelia a sú ťažko kontrolovateľné daňovými úradmi. Najbežnejšia forma daňového úniku spočíva v tom, že podnik vyfakturuje svoje dodávky a následne zanikne bez toho, aby zaplatil daň, pričom konečnému zákazníkovi zanechá platnú faktúru, ktorá ho oprávňuje na odpočet DPH.

(6) Keďže na základe odchýlky sa ustanovuje, že osobou povinnou zaplatiť DPH vo vyššie uvedených prípadoch je konečný príjemca, ak je ním zdaniteľná osoba, problémy spojené s výberom DPH sa vďaka tejto odchýlke odstránia bez toho, aby sa tým ovplyvnila výška vyberanej dane. Toto opatrenie uľahčuje prácu daňovým úradom pri výbere daní a zabraňuje istým typom daňových únikov a vyhýbaniu sa daňovej povinnosti. Opatrenie sa odchyľuje od článku 193 smernice 2006/112/ES, v ktorom sa ustanovuje, že osobou povinnou zaplatiť daň je obyčajne zdaniteľná osoba, ktorá dodáva tovar alebo poskytuje služby.

(7) Toto opatrenie bolo už predtým povolené rozhodnutím Rady 2006/388/ES[6] na základe smernice Rady 77/388/ES o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia[7], ktorá bola platná v tom čase.

(8) Komisia sa domnieva, že právna a skutková situácia, ktorá opodstatnila súčasné uplatňovanie predmetného odchyľujúceho sa opatrenia, sa nezmenila a naďalej trvá. Litve by sa preto malo povoliť uplatňovanie opatrenia na ďalšie obmedzené obdobie.

(9) Odchýlka nebude negatívne ovplyvňovať vlastné zdroje Spoločenstva pochádzajúce z DPH,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Odchylne od článku 193 smernice 2006/112/ES sa Litve povoľuje, aby za osobu povinnú zaplatiť DPH aj naďalej označovala zdaniteľnú osobu, ktorej bol dodaný tento tovar a ktorej boli poskytnuté tieto služby:

1) dodávky tovaru a poskytnutie služieb zdaniteľnou osobou, ktorá je v konkurznom konaní alebo reštrukturalizačnom konaní pod súdnym dohľadom;

2) dodávky dreva.

Článok 2

Toto rozhodnutie stráca účinnosť 31. decembra 2012.

Článok 3

Toto rozhodnutie je určené Litovskej republike.

---

[6] Ú. v. EÚ L 150, 3.6.2006, s. 13.
[7] Ú. v. ES L 145, 13.6.1977, s. 1.

V Bruseli

Za Radu
predseda